

Statische en dynamische koopkracht vergeleken

In de statische koopkrachtmutaties die het CPB publiceert zijn de gevolgen van overgangen zoals promotie, baanverlies, samenwonen, scheiden en het krijgen van kinderen niet meegenomen. Ook incidentele beloningen, zoals periodieken en bonussen worden niet meegenomen. In dynamische koopkrachtcijfers worden deze zaken wel meegenomen. Het CBS berekent over het verleden de gerealiseerde dynamische koopkrachtmutatie. Zij doet dit op basis van realisatiecijfers uit het Inkomenspanelonderzoek. In de figuur zijn de cijfers voor de mediane statische koopkrachtmutatie en de mediane dynamische koopkrachtmutatie over de periode 1997-2009 naast elkaar gezet. Het verloop van de koopkracht door de tijd heen is goed vergelijkbaar, maar de dynamische koopkrachtcijfers liggen gemiddeld 1%-punt boven de statische koopkrachtcijfers. Dat komt doordat overgangen die de koopkracht verbeteren, zoals promotie en incidentele beloningen, vaker voorkomen dan overgangen die de koopkracht beperken zoals baanverlies. Alleen in 2009, midden in de crisis, ligt de dynamische koopkrachtmutatie (dit cijfer is nog "nader voorlopig" en kan dus nog wijzigen) onder de statische koopkrachtmutatie. Dit komt doordat er in 2009 veel bonussen geschraapt zijn en doordat een relatief groot aantal huishoudens toen te maken kreeg met baanverlies. Bij vergelijking van de dynamische en statische koopkracht voor werkenden en voor 65-plussers is het verloop nog steeds goed vergelijkbaar. Bij 65-plussers zijn de verschillen heel klein, doordat in deze groep weinig dynamische overgangen voorkomen. Voor werkenden is het verschil met 1,5%-punt wat groter dan voor alle huishoudens. De dynamiek die ontbreekt in de statische koopkrachtmutatie is, in economisch rustige tijden, redelijk stabiel. Dat maakt dat op macroniveau de mediane statische koopkrachtmutatie een goede indicator is van de mediane dynamische koopkrachtmutatie, tenzij er hevige economische schommelingen zijn. De spreiding rondom de dynamische koopkracht is veel groter dan de spreiding rondom de statische koopkracht die in de puntenwolken wordt weergegeven.

Verskil tussen statische en dynamische koopkrachtmutaties redelijk stabiel

